

Отчет за изпълнение на Програмата за управление на Община Пещера за мандат 2023-2027г.

Първа година

Изпълнението на целите и приоритетите на Програмата за управление на община Пещера за мандат 2023 -2027г. промениха облика на населените места на община Пещера - подобри се средата за живот и условията за работа на бизнеса; по-чисти, зелени и светли общински площи с реновирани сгради и нови пътища, съвременни училища и детски градини. Ето защо, през настоящия мандат приоритетите в работата на Общинска администрация са продължаване и надграждане на създаденото.

През първата година от настоящия мандат, своето продължение намериха редица дейности, надграждащи процесите на растеж и динамично съвременно развитие, в съответствие с основната цел на Програмата за управление на община Пещера за мандат 2023 -2027г. : „Продължаване на политиките за балансирано и устойчиво развитие на община Пещера, което гарантира развитие на инфраструктурата, разширен достъп до социални услуги за деца и възрастни хора, въвеждане на иновации в образованието, добра бизнес среда, развитие на културно-историческото наследство и младежките политики“.

Настоящият отчет отразява най-значимите дейности и събития, които Община Пещера изпълни през първата година от мандат 2023-2027г., но също така представя и започнатите дейности, чието изпълнение е в развитие и продължава понастоящем.

Приоритет 1: Открито управление, бюджет, администрация

През първата година от мандат 2023-2027г. Община Пещера продължи откритото управление с активна работа с институции, неправителствен сектор, местния бизнес и гражданите на общината за осигуряване на устойчиво развитие.

За осигуряване на ефективно участие на гражданите в местното самоуправление са създадени обществени съвети в ресорите образование, култура, спорт и туризъм, в които са включени специалисти от съответните направления.

В изпълнение на приоритета бяха проведени обществени обсъждания на проекти на поднормативни актове, изготвени от Общинска администрация и на общинския бюджет за 2024г.

При спазване на принципите за законосъобразност, икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите, Община Пещера заложи на доброто финансово управление и упражнява ефективен контрол на изпълняваните дейности. С грижата на добър стопанин се управляват общинската собственост и общинските предприятия, с което се гарантира законосъобразно и целесъобразно разпореждане с общинското имущество. Стабилността и устойчивото развитие на Община Пещера са в резултат на ефективния мениджмънт и добрата финансова дисциплина.

С важно значение за финансовото управление на Община Пещера са продължаващите политики за устойчивост на общинския бюджет, което се постига чрез ограничаване на несъбраните вземания и увеличаване на приходите чрез селекция на просрочените задължения. В периода от м.ноември 2023г. до м. м.декември 2024г. са издадени общо 345 акта за установяване на задължения по декларации за просрочени задължения; към частни съдебни изпълнители са предадени 52 юридически и физически лица за невнесени задължения и принудително изпълнение. Образувани са 52 броя изпълнителни дела.

Качественото и ефективно предоставяне на административни услуги е сред приоритетите в административното обслужване на граждани, институции и граждани. Улесняването на достъпа, бързината и качествено административно обслужване подобряват удовлетвореността на потребителите на услугите. Общо 3710 административни услуги е предоставила Общинска администрация за отчетния период. Практиката показва, че в сравнение с предходни години постепенно се увеличава броя на заявените по електронен път електронни услуги. Тяхното ползване улеснява достъпа и удобството, съкращава времето за предоставянето им и елиминира физическото посещение на място.

Приоритет 2: Инфраструктура, проекти, среда за бизнеса

Създаването на подходяща инфраструктура, с която се обогатява и модернизира жизнената среда има ключова роля за подобряване качеството на живот на местната общност, развитието на местната икономика и туризма. Подобреното качество на живот на жителите на общината е свързано с достъпа до основни услуги и улеснява ежедневието на хората. Такова действие имат подобрената инфраструктурна среда и по отношение на социалното развитие на хората и тяхната безопасност. Лесният достъп до инфраструктурни ресурси от друга страна, дава възможност на предприятията да се развиват и разширяват. В този смисъл, подкрепата за хората и бизнеса чрез изграждане на благоприятна общинска инфраструктура е с приоритет.

През 2024г. приключи изпълнението на втория етап от реконструкцията на общинския път, свързващ Пещера със село Свети Константин. Началото на строително-монтажните дейности по пътния участък беше дадено през месец юли 2023 г., като строителството се осъществи в два етапа. Изпълнението на проекта подобри технико-експлоатационното състояние на общинския път, осигури безопасност и комфорт при ползването на общинската пътна инфраструктура от жители и туристи на населеното място.

Два склонови участъка по общинския път PAZ 1181 (при км29+050 и км40+910) бяха укрепени, което е стъпка в подобряване на пътната инфраструктурата, условията за ползване и безопасността за движение.

Община Пещера продължи да работи по иновативния модел, пилотиран от фондация Тръст за социална алтернатива, чиято крайна цел е да представи едно от най-ефективните решения на проблем, пренебрегван през последните 80 години, с фокус върху регулацията и подобряването на жилищните условия на ромската общност. През м.март официално беше открита изградената ВиК система в кв. „Луковица“ от неправителствената организация. Цялостната система включва водопровод и канализация на най-новата част на квартала, която ще подобри живота на 65 домакинства, част от които след като вече са закупили своите имоти ще започнат да ги застояват.

Изградената система ще бъде дарена на Община Пещера, която има задължението да се грижи за нейното стопанисване чрез общинското дружество ВКС ЕООД. Ангажиментът на Община Пещера е да изгради пътната инфраструктура.

През тази година Община Пещера завърши втория етап на един от важните обекти за масов спорт и провеждането на спортни събития – тренировъчния футболен терен в гр. Пещера. Община Пещера изгради осветителна система на футболния терен, чието изграждане беше финансирано през 2022г. от Българския футболен съюз. Инвестицията се реализира по проект „Красива България“ и е на стойност 127 086 лева. Монтирани са 4 бр.

стълбове с височина 16 м. над ниво терен, като на тях са разположени в два реда прожектори с ЛЕД осветление.

За подобряване на пътната инфраструктурата се изпълниха текущи ремонти на ул. „Желязко Илиев“ в с. Капитан Димитриево, а в процес на изпълнение са ремонтните дейности на ул. „Митко Палаузов“ в с. Радилово.

Ремонтни дейности се извършват в обредния дом в с.Радилово. Подменени са паркови пейки и е извършен ремонт в музея на селото. Възстановени са тротоарните площи на ул.Георги Ангелиев от Общинско предприятие „Чистота и поддържане на общинската инфраструктура“.

Републиканските пътища в чертите на гр.Пещера се поддържат, като поддръжка се извършва целогодишно на пътни и улични настилки от общинската пътна мрежа.

В процес на реализация са следните проекти за подобряване на образователната и енергийна инфраструктура:

- С изпълнение на проектите за модернизация и въвеждане на енергоспестяващи мерки и достъпна среда в училищните сгради на Средно училище „Св. Климент Охридски“ и Обединено училище „Любен Каравелов“ ще бъдат създадени отлични условия за равен достъп до образование чрез изграждане на съвременна образователна среда, която съдейства за повишаване мотивацията за учене и самоподготовка, както и подобряване на образователните резултати на учениците в двете училища.

Непрекъснатото обновяване на образователната инфраструктура подобрява условията на учене, възпитание и социализация на децата и учениците в община Пещера. Понастоящем се изпълняват строително-монтажни работи и енергийно спестяващи мерки за постигане на енергопотребление на сградата клас „А“ на СУ „Св. Кл. Охридски“ и Обединено училище „Любен Каравелов“ в Пещера. Срокът на изпълнение на проектите е 24 месеца, като финансирането е от Механизма за възстановяване и устойчивост по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България. Общата стойност на инвестицията е в размер на 6 959 597лв.

Изпълнени се следните дейности в СУ „Св. Климент Охридски“: топлоизолиране на външните стени, покрива и пода, подмяна на дограма, ремонт на ВиК инсталацията, вътрешни ремонти по стаите. Достъпна среда за ученици със СОП ще се постигне с монтаж на асансьор. Подменени са осветителните тела с енергийно ефективни LED лампи, изградена е инсталация за пожароизвестяване и мълниезащита. Дворното пространство ще бъде реновирано, като се предвижда и разчертаване на комбинирано игрище за баскетбол и волейбол.

В Обединено училище „Любен Каравелов“ мерките включват топлоизолиране на външните стени, покрива и пода, подмяна на дограма, ремонт на ВиК инсталацията, вътрешни ремонти по стаите. За осигуряване на достъпна среда е предвидено изграждане на външни и вътрешни рампи и платформи. Подмяната на осветителните тела с енергийно ефективни LED лампи и направата на инсталация за пожароизвестяване и мълниезащита са включени в проектната дейност.

За оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници са монтирани термopомпи и са изградени фотоволтаични инсталации с необходимите мощности.

Следващ етап от изпълнението на проектите е доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане, както и обособяване на пространства за масово събиране на учениците.

В социалната сфера, Общинска администрация работи по изпълнение на следните проекти:

- ежедневно се предоставя топъл обяд на 400 уязвими жители на общината, които живеят в крайна бедност, изпитват тежки материални лишения и живеят в социална изолация, бедност и са в затруднение сами да осигурят прехраната си.
- по проект „Грижа в дома в Община Пещера“ общо 33 наети лица-домашни санитарни, психолози, медицински сестри и координатори предоставят почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора. Услугите включват помощ в бита, грижа за индивидуалната хигиена на потребителите, доставка на храна и продукти от първа необходимост, текущо наблюдение на основни показатели за здравния статус на обслужваните потребители, психологическа подкрепа. Към 31.12.2024 г. общият брой на подкрепените лица е 170.
- в създадения в началото на 2024г. Общностен център, екип от специалисти предоставя социални услуги за деца и семейства с фокус върху услугите за ранно детско развитие, патронажни грижи и предоставяне на индивидуализирана подкрепа на семейства с деца до 3 г.; интегрирани здравно-социални услуги за деца и младежи до завършването на средно образование; здравна профилактика и превенция; информираност за здравно обслужване и достъп до здравни грижи; превенция на ранни бракове и раждания, семейно планиране и подготовка за включване в образователната система. Към 31.12.2024 г. броят на подкрепените деца и семейства е 41.

Община Пещера успешно приключи следните проекти за:

- подобряване на капацитета на администрациите и пилотно прилагане на мерки за успешна адаптация към климатичните промени на общините Пещера, Батак, Садово и Стрелча“, на стойност 549 013 лв. По проекта са изградени фотоволтаични инсталации за собствени нужди, разположени на общинските сгради - детска градина „Деница“ и Общинска администрация с мощности 30kW.
- укрепване на капацитета на Община Пещера за изпълнение на правомощия и задължения на общините по Закона за социалните услуги, Закона за хората с увреждания и Закона за лична помощ, на стойност 77 176 лв.
- управление на идентичността в публичните услуги – проект „IMPULSE“ изпълнен в партньорство с 16 международни партньори с финансиране за Община Пещера в размер в размер на 106 687 €;
- за повишаване осведомеността за енергийна бедност през летния сезон - проект „COOLTORISE“ на стойност 94 600 €.

Приоритет 3: Екология, градска среда и населени места

Подобряването на условията на градската среда е от ключово значение за създаването на устойчиви, привлекателни и функционални градове, които отговарят на потребностите на гражданите и бизнеса. Това включва както физическата инфраструктура, така и социалните и екологични аспекти на градския живот.

За изпълнението инфраструктурните подобрения на градската среда, Община Пещера изпълни следните дейности:

1. Реконструкция на улици, тротоари, централна градска част, кв. „Изгрев“ и други обществени площи:

- Реконструкцията на централната градска част на Пещера стартира през настоящата година. Улиците „Димитър Горов“ и „Крайречна“ са с изградени водопровод, частични канализационни отклонения и ел.осветление. Изпълнява се пътната част. Изградена е конструкцията на водната каскада и съоръженията към нея. Към момента се работи по подмяна на канализацията, вопопровода и пътната част на ул. „Дойранска епопея“.

- Следващият обект, по чието изпълнение усилено се работи са ремонтните дейности на ул. „Симон Налбант“. Амортизираната през годините водопреносна мрежа е подменена, изпълнени са новите сградни водопроводни отклонения до всеки имот. Положени са надземни пожарни хидранти за външни противопожарни нужди, съгласно нормите за осигуряване на безопасност. Нова асфалтова настилка, бордюри и тротоари, както и хоризонтална маркировка и вертикална пътна сигнализация ще бъдат изпълнени до края на проекта.

- Успешно приключи реконструкцията на ул.„Петър Горанов“. Общата стойност на финансовата подкрепа за реконструкцията на двете улици е в размер на 2 318 000 лева. В Програмата за управление за мандата е предвидена реконструкцията на ул.“Хан Пресиян“, „Освобождение“, ул. „Радецки“, ул. „Родопа“, ул. „Иван Цвеев“, ул.„Орешака“, след осигуряване на финансиране.

- Значим проект за местната общност е модернизацията на общинската инфраструктура и благоустрояването на квартал „Изгрев“. За реализацията на приоритетния проект на 25-ти март 2024г. Кметът на Община Пещера подписа Споразумение с Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Стойността на финансовата подкрепа е в размер на 3 551 400 лв.

С изпълнението на проекта ще се промени облика на най-големия и най-нов жилищен квартал в общинския център. Към настоящия момент се изпълняват дейностите: изграждане на нова вертикална планировка чрез полагане на нови настилки по улици и тротоари, облагородяване на зелената система чрез създаване на декоративни композиции в целия квартал. Подпорните стени и стълбища ще бъдат облицовани и обезопасени с парапети за безопасност на гражданите, нови зони за паркиране пред жилищните блокове, както и оформяне на достъпа до гаражните клетки. Ще бъдат осигурени и паркоместа и подходи за пешеходен достъп и за хората с увреждания. Две нови детски площадки и една спортна площадка за фитнес на открито, със съоръжения за различни възрастови групи, ще осигурят свободното време на открито и спорт за жителите на квартала.

Допълнително ще бъдат поставени стойки за велосипеди и пейки, както и оформено съвременно озеленяване.

По проекта е извършен основен ремонт на ВиК мрежи на ул. „Орешака“ и кв. „Изгрев“.

С предстоящата актуализация на общинската нормативна уредба на улици и определените места за паркиране - общинска собственост ще бъде въведен режим на паркиране на МПС „Платен абонамент“, който ще се заплаща месечно по цена, определена от Общински съвет – Пещера.

Две площадки за игра – на ул. „Михаил Такев“ и ул. „Иван Вазов“ са с подновени съоръжения и са на разположение на деца и родителите им.

От Общинското предприятие „Чистота и поддържане на общинската инфраструктура“ са реновирани автобусните спирки и е изградена нова в квартал „Изгрев“. Изградена е

подпорна стена в района на централния гробищен парк. С работна сила от общинското предприятие са извършени ремонтни дейности в детски градини и други обществени сгради.

2. Изграждането на съвременен младежки център - обособяване на нови пространства за младежки инициативи и умения.

С грижата за младите хора и представителство на техните интереси, през настоящата година стартира изграждането на съвременен младежки център, който се финансира от Механизма за възстановяване и устойчивост, в изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България на обща стойност 1 775 505 лева.

Община Пещера продължава създаването на модерна и достъпна инфраструктура съобразена с потребностите и интересите на младите хора, чиято основна цел е развитие на младежките политики и инициативи, които са значим капитал в развитието на нашето общество чрез предоставяне на разнообразни дейности, включително международни.

С изпълнението на проекта се постига обновяване и цялостна модернизация на материално-техническата база, улеснява се въвеждането на нови методи на обучение, които да повишат и задържат интереса на децата и учениците, което се отразява благоприятно на мотивацията им за усвояване на знания и придобиване на умения.

Функционално сградата е разпределена в две основни зони – административна и зона за провеждане на различни образователни и социални дейности, и обособяване на две семинарни зали със 120 места. За задоволяване на енергийните нужди на обекта ще бъде изградена фотоволтаична инсталация, която ще отговаря на актуалните изисквания на „сграда с близко до нулевото“ потребление на енергия.

Прилежащата територия ще бъде облагородена и обособена в различни функционални зони - амфитеатър, зони за дейности на открито и паркинг.

3. Енергийна ефективност на системите за външно изкуствено осветление. Енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

Важно направление в работата на Общинска администрация е продължаване на интервенциите, свързани с подобряване на енергийната ефективност на общинската инфраструктура и жилищни сгради. В процес на изпълнение са проектите за подмяна на уличното осветление със светодиодно (LED) в трите населени места на общината – Пещера, Радилово и Капитан Димитриево и за енергийно обновяване на 7 многофамилни жилищни сгради в гр. Пещера:

- проектът за подмяна на уличното осветление със светодиодно (LED) в гр.Пещера започна в края на 2023г. и има за цел повишаване на енергийната ефективност, чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление, собственост на Община Пещера. Демонтирани са съществуващите 1177 бр. осветителни тела и са монтирани нови осветителни тела с общ брой 1260. Проектът ще приключи през 2025г.;

- обекти на енергийно обновяване са 7 многофамилни жилищни сгради в гр.Пещера;

- с изпълнение на проекта за повишаване на енергийната ефективност на системите за външно изкуствено осветление в с. Радилово и с. Капитан Димитриево ще бъде подменено уличното осветление в двете населени места.

4. Екологична устойчивост – нови зелени пространства.

Продължихме с усилията да превърнем нашия град в по-зелен и по-чист. Опазването и разширяването на зелените площи и природата в общината, както и увеличаването на разделно събраните отпадъци винаги е сред приоритетите за администрацията, защото вярваме, че бъдещето на населените ни места зависи от действията ни днес.

През настоящата година на реконструирани улици „Петър Горанов“, „Стефан Кънчев“ и „Самоковите“ бяха засадени 31 броя дръвчета. Предстои засаждането на още 11 дръвчета по ул. „Симон Налбант“ . Община Пещера участва в инициативата на Гората.бг, в която бяха раздадени 1 500 броя дръвчета, които заедно засадохме и дадохме пример за отговорно отношение и грижа към природата.

През 2024г. подобрихме системите за разделно събиране на отпадъци и увеличихме рециклирането на текстилни отпадъци. Общата цел е намаляване на количеството на смесените битови отпадъци и увеличаване дела на разделно събраните отпадъци, което има пряко влияние върху таксата за битови отпадъци.

Нови оформени зелени пространства в централна градска част с подходяща декоративна растителност украсяват централната градска част на Пещера.

Приоритет 4: Социални дейности и младежки политики

Изпълняваните социални дейности и услуги в община Пещера през първата година от мандата ни дават увереността, че водената социална политика има устойчиво развитие и задоволява потребностите на най-уязвимите групи.

През 2024г. с необходимото качество и с грижа за потребностите се развиват социалните услуги за деца и възрастни хора, финансирани чрез делегирани от държавата дейности, местни дейности и с проектно финансиране от програми на Европейския съюз. Общият брой на ползвателите, получаващи подкрепа чрез действащите социални услуги в община Пещера към 01.12.2024г. е 1 128.

Община Пещера натрупа значителен опит в предоставянето на грижи в домашна среда за деца, възрастни и хора с увреждания. Продължаването на предоставяне на създаденият модел за грижи в домашна среда, както и използването на интегрирани мобилни здравно-социални услуги осигуряват подкрепа на деца с увреждания, възрастни хора с хронични заболявания и с тежки увреждания.

Успешно функционират следните социални услуги:

- **в специализирана среда:**

- Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, с капацитет 28 места. В центъра се предоставят социални услуги насочени към ежедневните здравни и рехабилитационните потребности на потребителите, организира се свободното време и личните им контакти, оказва се подкрепа на семействата им.

- Дневен център за деца и младежи с увреждания, с капацитет 36 потребители. Дневният център предлага дневни грижи, рехабилитация, обучение, консултации за деца със специални нужди и техните семейства.

- Кризисен център за лица и деца, пострадали от насилие - с капацитет 12 места. Предоставя социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване на лица и деца, пострадали от насилие и насочени към задоволяване на ежедневните им здравни, социални и образователни потребности и изготвяне на индивидуални програми за социална интеграция.

- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, с капацитет 14 потребители. В социалната услуга се предоставя жизнена среда за пълноценното израстване и развитие на деца, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване са изчерпани възможностите за връщане в биологичното семейство, настаняване при близки и роднини или приемно семейство.

Центровете разполагат с добре оборудвани материални бази, в която са създадени всички условия за задоволяване потребностите на децата, младежите и възрастните хора с увреждания, ползващи социални услуги.

- **в домашна среда:**

- Домашен социален патронаж, с капацитет 180 потребители. Услугата се предоставя във всички населени места на община Пещера. Извършва се ежедневна доставка на топла храна в дома, санитарно обслужване, социално-битово обслужване, помощ при извършване на прегледи, консултации и изследвания в здравни заведения. В края на 2023г. Община Пещера получи финансиране от Фонд „Социална закрила“ и закупи нов лекотоварен автомобил за разнос на храна.

- Асистентска подкрепа – чрез социалната услуга се осигуряват дейности за предоставяне на персонална грижа в дома на деца и лица с трайни увреждания и на лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, насочени към задоволяване на ежедневните им потребности за самообслужване, придвижване, преместване, комуникация, домакински дейности, организация на ежедневието и участие в обществения живот. Към 30.11.2024 г. 17 социални асистенти полагат грижи за 36 потребители.

- Механизъм Лична помощ – Вече 5 години Община Пещера работи по Механизма, в изпълнение на разпоредбите на Закона за личната помощ. Предоставя се лична помощ за лица без оглед на възрастта им с трайни увреждания с определена чужда помощ и деца с 90 и над 90% степен на увреждане без определена чужда помощ. Към 30.11.2024 г., 203 асистенти предоставят лична помощ на 195 потребители.

С Решение от 08.08.2024г. , Министерски съвет прие Национална на социалните услуги с времеви хоризонт до 2030г. , като в следващите години Община Пещера ще има възможност да разкрие 6 нови социални услуги за пълнолетни лица с физически увреждания, в надтрудоспособна възраст без увреждания, с психични разстройства, с трайни увреждания и потребност от постоянни медицински грижи, за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи (хоспис) и мобилна превантивна общностна работа с деца.

Освен посочените нови социални услуги, в Националната карта на социалните услуги е включено увеличение на капацитета на Дневен център за пълнолетни лица с увреждания – от 28 на 36 потребители и на Кризисен център – от 12 на 20 потребители.

Община Пещера е работодател на общо 20 души, включени в различни национални програми за заетост – за хора с увреждания, младежка заетост, лица в предпензионна възраст и работници за поддръжка на общинската инфраструктура.

Други възможности и механизми за продължаващо развитие на политики в подкрепа на нуждаещите се:

1. Отпуснати социални помощи от бюджета на Община Пещера - към 30.11.2024 година са отпуснати еднократни помощи за 28 лица, на обща стойност 3 100 лева;

2. Помощи в натура - за 1 200 членове на клубовете на инвалидите, лицата с психични разстройства, диабетиците, слепите и на пенсионерите на обща стойност 8 460,00 лева;

3. Продължава работата по създадения механизъм за подкрепа на семейства с деца на възраст от 6 мес. до 2-г. възраст, с който Община Пещиро подпомага родителите със сума в размер на 4.00 лв. за всеки храноден за закупуване на ястия в една от двете детски кухни в гр. Пещера. Към 30.11.2024 г. потребителите на услугата са 63 деца;

4. За снабдяването на населението на община Пещера с дърва за огрев през отоплителен сезон 2024 г. – 2025 г., Общинска администрация разработи критерии за кандидатстване и покупка на дърва за огрев от склад и стояща дървесина на корен, утвърдени с Решение на Общински съвет. Своевременно бяха изготвени списъци на заявите намерение за закупуване на дърва за огрев от склад и самодобив. Списъците бяха публично обявени, като снабдяването с дърва за огрев се извърши съгласно регламентираният срок. В публичен електронен регистър, публикуван на официалната интернет страница на Община Пещера се предоставя актуална информация за етапа на изпълнение на дейността.

5. **Общински клубове.**

Община Пещера подпомага дейността на всички общински клубове - на пенсионерите, сдружението на диабетиците и психично болните, както и на общинските организации на съюза на хората с увреждания и слепите.

Приоритет 5: Образование и здравеопазване

Общинската образователна мрежа обхваща седем училища и шест детски градини, една от които е в с.Радилово. За развитие на творческия потенциал на учениците и за работа с ученици със специални образователни потребности функционира Център за подкрепа на личностното развитие – Общински детски комплекс.

В детските градини се възпитават и социализират 536 деца. Общият брой на учениците в общинските училища е 1301. В детските градини, училищата и ЦПЛР-ОДК работят 114 непедагогически, 205 педагогически специалисти, 22 психолози и медицински сестри.

Детските градини и училищата работят по много и разнообразни проекти – за развитие на физическото възпитание, предоставяне на плодове и топло мляко, за заместване на отсъстващи учители, обучения на родители и ученици, обучения за базови и дигитални умения, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти и обучения за непедагогически персонал, заетост на образователни медиатори, социални работници за подпомагане на обучението, подкрепа на ученици със специални образователни потребности, в риск, хронични заболявания и изявени дарби, обща подкрепа за достъп и трайно приобщаване в училищното образование, занимания по интереси, междуучилищни дейности, кариерно ориентиране и консултиране.

Образователните институции използват възможностите за финансиране и по Националните програми за изпълняване на дейности от предучилищно и училищното образование по:

- Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищно образование“ - за електронен дневник за училища и Център за подкрепа на личностното развитие – ОДК;

- Национална програма „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците“ – дейности за превенция на агресия в училищна среда“;

- Национална програма „Заедно в изкуствата и в спорта“ – за провеждане на спортни активности;

- Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ - за оборудване и обзавеждане на кабинети за качествено обучение по учебни предмети и изграждане на площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата;

- Национална програма „Без свободен час“ – за заместване на отсъстващи учители;

- Национална програма „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“- предоставяне на ефективни стратегии за справяне със стреса на работното място и укрепване на здравето и благополучието на педагогическите специалисти.

За втори път Основно училище „Св. Патриарх Евтимий“ е обявено за иновативно и работи по изпълнение на иновацията „Пътят на доброто“ с ученици в начален етап.

Материалната база на образователните институции е реновирана и добре поддържана. Възникналите проблеми се отстраняват своевременно.

Детска градина „Деница“ получи дарение - климатик за една от групите. Климатизици бяха закупени и в ДГ „Иглика“ и беше сменена входната врата на детската градина. Дворните пространства на детските градини са обновени и се поддържат в отлично състояние.

Професионална гимназия по хранително-вкусови технологии „Атанас Ченгелев“ работи по проект „Аз обичам моето училище“ в партньорство с НПО за обновяване на интериора на коридорите и класните стаи. В училището е закупена нова термопомпа.

В НУ „Михаил Каролиди“ са подменени старите врати на класните стаи на втория етаж. Монтирани са две беседки, фитнес уреди и две трибуни в дворното пространство. Част от дворната настилка е подменена и там е разчертана нова площадка за обучение по БДП. Извършена е подмяна на обзавеждането, закупени са принтери и интерактивен дисплей.

Всички училища имат сключени договори за финансиране по Националния план за възстановяване и устойчивост за изграждане на STEM среда и високотехнологични и свързани класни стаи. Предстои сключване на договори за изпълнение на строително – монтажните работи във връзка с изграждането на STEM кабинетите.

Всички ученици от паралелките с професионална насоченост в Професионална гимназия по хранително-вкусови технологии „Атанас Ченгелев“ и Обединено училище „Любен Каравелов“ имат възможност да използват съвременни информационни технологии за ефективно професионално обучение, допълнителна квалификация в областта на професионалното образование и методическа подкрепа на млади преподаватели. Двете училища организират форуми по професионално ориентиране, съвместно с Общинска администрация и работодатели, осигуряващи дуално обучение.

Учителите от всички образователни институции участват в разнообразни квалификационни курсове за педагогически специалисти, по актуални теми в областта на образованието.

Осигурени са всички условия за провеждане на ефективен образователен процес.

По Механизма за обхващане и задържане на децата и учениците в образователната система, се извършват обходи за установяване на деца, застрашени от отпадане от образователната система.

Осигурено е здравно обслужване на децата и учениците. Осигурен е безплатен транспорт на пътуващите ученици и учители. Налични са всички необходими условия за

детско и ученическо хранене, отдих и спорт. Осигурена е финансова подкрепа на делегираните от държавата дейности и местните дейности.

Все повече родители участват активно в дейността на детските градини и училищата: в обученията и дейности на клубовете по интереси към образователните институции, в обществените съвети на училищата и детските градини, създават родителски общности по класове или групи, с които участват в дейностите по интереси на децата си и подпомагат приобщаването им в образователния процес.

В Центъра за подкрепа на личностното развитие – Общински детски комплекс за учебната 2024/2025г. са сформирани 51 групи. Подкрепа за личностно развитие се предоставя на 799 участника в групите, състоящи се от деца и ученици на възраст от 5 до 18 години, разпределени в направленията „Изкуства“ и „Ресурсно подпомагане за деца и ученици със специални образователни потребности“.

В направление „Изкуства“ са сформирани 19 групи: по народни танци, спортни и модерни танци, солфеж, пиано, приложни и изящни изкуства, мажоретни състави, групи за автентичен фолклор, народен хор, театрална школа и музикотерапевтична група за деца със специални образователни потребности.

66 деца и ученици са разпределени в 11 групи за ресурсно подпомагане, в които получават психо-социална рехабилитация и рехабилитация на комуникативните нарушения.

Общинската нормативна уредба непрекъснато и при необходимост се обновява в съответствие с нормативните промени в областта на училищното и предучилищно образование.

Приоритет 6: Култура, спорт и туризъм

Културата заема особено място в общественото развитие на община Пещера, социалната интеграция и утвърждаването на местната идентичност. През 2024 г. културният календар на общината съчетава традиции и иновации, насочени към удовлетворяване на културните потребности на гражданите и популяризиране на местното културно-историческо наследство.

Културната политика на Община Пещера е съсредоточена върху няколко основни приоритета:

- **Опазване и обновяване на културните традиции** – съхраняване на културното наследство и стимулиране на неговото съвременно интерпретиране.
- **Популяризиране на историческото и културно наследство** – представяне на уникалното историческо богатство на общината на регионално, национално и международно ниво.
- **Развитие на културния и интелектуален потенциал на общността** – създаване на условия за творческа изява на млади таланти и утвърдени творци.
- **Подобряване на ефективността на културните форми** – разнообразяване на форматите и увеличаване на обхвата на културните дейности, насочени към широк кръг от целеви групи.
- **Подкрепа за самодейните и детските художествени колективи** – усъвършенстване на съдържателната страна на културно-образователните инициативи в съответствие с обществените интереси.

Събития и инициативи

Над 150 събития, обхващащи различни видове изкуства и културни формати бяха включени в годишния културен календар. Сред тях се открояват следните събития и инициативи:

1. Честване на бележити дати и годишнини

- Отбелязани бяха юбилеи на изтъкнати личности от националната и местната история – Григор Чешмеджиев, Георги Кьосеиванов, Петър Кьосеиванов, Манчо Макаринов и др.
- Тържествени събития за Националния празник 3 март, 24 май – Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност, както и други важни дати от националния и местния културни календари.
- С особена тържественост беше отбелязана **10-годишнината от откриването на крепост „Перистеря“**: Литийно шествие с чудотворна икона на Света Петка, водено от Архиерейски наместник - свещеноиконом Любомир Траянов, събра миряните пред едноименната църква, за да съпроводят една от най-старите икони в България до крепост „Перистеря“. В шествието, предвождано от Кмета на Общината, се включиха общински съветници, представители на общински и регионални държавни структури, общественици и културни дейци, за да се поклонят там, където е поставено началото на летоброенето по нашите християнски земи. Официални гости на събитието бяха вицепрезидентът на Р.България Илиана Йотова, началника на кабинета на вицепрезидента Надя Младенова, доц. д-р Бони Петрунова. директор на Националния исторически музей и Славка Бозукова - главен редактор и изпълнителен директор на в. „Стандарт Нюз“ и председател на Общество „Културно наследство“.
- През 2024 г. Община Пещера отново беше домакин на **традиционния Празник на кулинарното изкуство и кукерските игри**, който събра жители и гости от региона и страната.

2. Изложби и художествени инициативи

- Художествената галерия „Проф. Веселин Стайков“ беше домакин на изложби на изтъкнати творци като доц. Стоян Раканов, Анатоли Станкулов, Юлиан Станкулов и др.
- Проведе се IV Национален пленер на тема „Пещера – кръстопът на времето“.

3. Фестивали и концерти

- **VI Международен етнокултурен фестивал „Културата на бъдещето и бъдещето на културата“** – събитие с участие на фолклорни състави от България, Унгария, Молдова, Сърбия и Латвия, което подчерта значимостта на културата като платформа за межкултурен диалог.
- **Национален събор на народното творчество** – събитие с дълбоки традиции, което обединява носителите на нематериално културно наследство от цялата страна.
- **Фестивал на кешкека и народните умения** в с. Радилово.

4. Литературни и образователни инициативи

- **Национален литературен конкурс „Спас Зафиров“** с тема за 2024 г. „Знанието е сила за утре“, с участие на автори от цялата страна.
- Проведени бяха срещи с писатели и общественици като Константин Кацаров, Костадин Демерджиев, Георги Връбчев и др., които допринесоха за стимулиране на културния и интелектуален живот на общността.

5. Театрални постановки и прожекции на филми

- На пещерска сцена се изиграха седем театрални постановки, а в центъра на Пещера и в с.Св. Константин бяха прожектирани съвременни български и чуждестранни филми като „Опасни шматки“ и „Тримата мускетари“.

6. Музикални събития и концерти

- Проведени бяха концерти на обичани изпълнители като група „Трамвай №5“ и Орлин Горанов;

- Сценични изяви на самодейни състави от Пещера и участието им във фестивали в Турция, Македония и Гърция демонстрираха високо ниво на културен обмен и международна културна комуникация.
7. **Програми за сценична изява на млади музиканти и композитори** – В рамките на концертната програма в Пещера бяха организирани съвместни изяви на утвърдени музиканти и млади изпълнители. Млади инструменталисти и певци от местни музикални школи участваха в концерти и музикални събития както в страната така и в чужбина.
 8. **Обучителни програми и майсторски класове** – Чрез сътрудничество с изтъкнати творци и експерти от различни сфери на изкуството се проведеха творчески работилници и майсторски класове, насочени към развитие на уменията на млади художници, писатели и музиканти.

Един от основните акценти в културната политика на Община Пещера през 2024 г. беше подкрепата за младите творци – писатели, композитори, хореографи, художници и представители на други художествени направления. Целта на тези инициативи е създаването на условия за изява на млади таланти и насърчаване на творческата им активност.

Спорт

Устойчивата подкрепа, включително и финансова, за развитието на масовия детско-юношески спорт в различните възрастови групи е сред основните приоритети в управлението на Община Пещера. Насърчаването на деца и младежи за участие в различни спортни събития, както и подобряването на физическата им активност изграждат важни социални и личностни умения, които оказват дългосрочно влияние върху живота на младите хора, а ползите за здравето им са огромни.

През 2024г. бяха проведени редица спортни състезания и турнири за деца, юноши и любители:

1. Междуучилищен спортен празник с щафетни игри- участие взеха учениците от всички училища в гр. Пещера, като бяха разпределени в две възрастови групи – от 1 клас до 4 клас и от 5 клас до 7 клас. Надпреварата протече с много емоции, а в края на състезанието всички бяха наградени с футболни и волейболни топки;
2. Междуучилищен футболен турнир в три възрастови групи - турнирът се проведе на новоизграденото футболно игрище на градския стадион и участие взеха всички училища в града. Тук отборите бяха разделени в три групи- до 4 клас, до 7 клас и до 12 клас;
3. Традиционен детски футболен турнир „Peshtera cup” с участието на 400 участника от региона. Участие взеха 25 отбора от Пазарджишка и Пловдивска област и се изиграха 65 футболни срещи. Турнирът се проведе в два дни;
4. За първи път в Пещера се проведе Състезание Стронг мен 2024 с атрактивна надпревара в пет дисциплини - дърпане на автобус, фермерска разходка, обръщане на гуми, кобилица и лог лифт с благотворителна цел. В сблъсъка участваха състезатели от Пещера, Бургас, Козлодуй и Пловдив.
5. Гимнастическите от СКХГ „Далия Старс“ участваха в международни и републикански турнири и състезания, където завоюваха много отличия и призови места;
6. Проведени бяха 4 любителски турнира за мъже и жени по тенис на корт от СК „Вамос“;
7. СК по тенис на маса „Пещера“ организира 4 турнира по тенис на маса;
8. Децата и младежите от Ракетомоделен клуб „Кондор“ спечелиха призови места в редица международни и републикански шампионати;
9. Футболен клуб „Свобода 2011“ участва със 7 гарнитури (деца и юноши) в регионалните футболни първенства.

Заклучение

Натрупаният опит и постигнатото до момента са добра основа за увереността, че с работата си Общинска администрация продължава да създава по-добри условия за

образование и развитие на децата, подкрепа на творческия им потенциал, пълноценни грижи и гарантиране на достоен живот за възрастните хора и благоприятна среда за нови бизнес начинания.

Изказвам искрените си благодарности на ръководния екип и администрацията на Община Пещера, Общински съвет, гражданите, институциите и бизнеса за постигнатото. Моите очаквания са, че през следващите години от мандат 2023-2027г. ще продължим заедно да работим, за да направим повече и значими неща за хората в общината ни.